कार्यालय, नागपूर महानगरपालिका, नागपूर
(सचिवालय)

<u>**प्रस्तावना**</u> **:-** मा. आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांच्या निर्देशान्वये नागपूर
{आरोग्य विभाग} शहरातील जन्मता: श्रवणदोष असलेले बालकांना Cochlear Implant Surgery उपलब्ध करून देण्याकरीता खालीलप्रमाणे अटी व शर्ती नमूद आहे-

अ. पात्रता-

१. CIS चा लाभार्थी हा म.न.पा. हद्दीतील राहणे आवश्यक आहे.

२. सदर योजनेचा लाभ २ ते ५ वर्ष वयोगटातील बालकांना लागू राहील.

ब.स्विकृत कार्यप्रणाली-

१. CIS सर्व बालकांची तपासणी व नाव नोंदणी RBSK कार्यक्रम अंतर्गत झाली की नाही याची सहनिशा करुन पात्र लाभार्थी RBSK च्या मार्गदर्शक सूचनानुसार निवड करण्यात येईल.

२. CIS करीता प्राप्त लाभार्थी फक्त RBSK किंवा मनपा या पैकी एका योजनेतून लाभ घेत आहे याची खात्री करण्यात येईल.

३. RBSK अंतर्गत CIS करीता नोंद झालेल्या लाभार्थांना CIS चा लाभ मिळाला नाही अश्या लाभार्थांना मनपा CIS योजनेच्या निकषानूसार लाभ देण्यात येईल.

४. CIS च्या लाभार्थांना मनपा तर्फे प्रति लाभार्थी ६ लक्ष रूपये देण्याचे प्रस्तावीत आहे. (ठराव क्र.२४१/दिनांक २/३/२०२२ सा.वि.वि.) CIS करीता Pre operative तपासणीचा खर्च रुग्ण करेल.

५. इंदिरा गांधी शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय तसेच शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय या संस्थेला Cochlear Implant शस्त्रक्रियेसाठी म.न.पा. तर्फे प्रति लाभार्थी रु.४४३१००/- आर.सी. नुसार Cochlear Implant with speech processor साठी देण्यात येईल व थेरेपी ॲन्ड मॅपींग साठी रु.१,१२,५००/- अडीच वर्षाकरीता देण्यात येईल व Consumables करीता रु.१०,०००/- देण्यात येतील. Cochlear Implant, थेरॅपी आणि मॅपींग व Consumables चे देयक सादर करावीत. यामध्ये सर्जन शुल्क, अनेस्थेसिया तसेच OT व रुग्णालयाचे शुल्क आकारण्यात येवू नये. याबाबत खर्चाची मर्यादा रु.०६ लक्ष च्या आत असावी.त्याबाबत सर्व देयके लिखीत स्वरुपात आरोग्य विभाग (औषधी), म.न.पा., नागपूर येथे शस्त्रक्रिया झाल्यावर त्वरीत जमा करावे.

६. CIS च्या लाभार्थाना RBSK अंतर्गत ६ लक्ष पेक्षा कमी अनूदान मंजूर होत असेल अशा लाभार्थांना अनुदानाचे फरक देता येणार नाही.

७. रुग्णालयंनी RBSK मार्फत संदर्भीत CIS लाभार्थी यांचा अर्ज MOH कडे सादर करणे. या लाभार्थीच्या पडताळणी समितीकडून पुढील १५ दिवसामध्ये तपासणी केल्या जाईल. पात्र असल्यास MOH कडून शस्त्रक्रियेकरीता पत्राव्दारे मंजूरी देण्यात येईल. सदर बालकाला शस्त्रक्रियेसाठी वैद्यकिय दृष्टया पात्र आहे अथवा नाही याची पडताळणी खालील समितीव्दारे करण्यात येईल.

   1. वैद्यकिय आरोग्य अधिकारी - अध्यक्ष

2. अति. वैद्यकिय आरोग्य अधिकारी -सदस्य

3. विभाग प्रमूख ENT Dept. (IGMC)/त्यांचे - प्रतिनीधी सदस्य

4. नाक, कान घता तज्ञ (NMC Napgur) - सदस्य

५. Audiologist/ Speech Therapist - सदस्य

६. DPS/RBSK Cordinator - सदस्य

८. CIS साठी लाभार्थी ज्या दवाखान्यातून संदर्भीत झाला आहे त्याच दवाखान्यात CIS साठी पाठविला जाईल. तथापि रुग्णांचा समंती व प्राधान्य यानुसार अंतिम निर्णय घेण्यात येईल.

ड.रुग्णालयाची जबाबदारी-

१. CIS करीता मंजूर अनुदानामध्ये रुग्णांचे २.५ वर्षापर्यंत स्पिचथेरपी व मॅपींग सेवा देण्याची जबाबदारी संबंधीत दवाखान्याची राहील.

२. CIS ऑपरेशन करणाऱ्या रुग्णालयांनी रुग्णास व त्याच्या एका नातेवाईकाचा जाणे येण्याचा खर्च वहन करावा.

३. CIS ऑपरेशन करणाऱ्या रुग्णालयांनी रुग्णास व त्याच्या एका नातेवाईकाचा भरती असतांना जेवणाचा खर्च वहन करावा.

४. CIS करणाऱ्या रुग्णालयांची रुग्णास CIS जोखिम, फायदे व परिणाम याबाबत समुपनदेशन करण्याची जबाबदारी राहील.

५. CIS दरम्यान व त्यानंतर उद्भ्वलेल्या सगळया गुंतागुंतीचे निराकरण यासाठी संबंधित संस्थाची संपूर्ण जबाबदारी राहील.

६. CIS नाम निर्देशीत रुग्णालये रुग्णांना अधिकचे आर्थिक सहाय्य बाबत मागणी करणार नाही.

७. CIS ऑपरेशन करणाऱ्या रुग्णालयांनी ऑपरेशन झाल्यानंतर सगळया कागदपत्रांची शहानिशा करुन बिल MOH कडे पाठवावे व त्यानंतर MOH कडून सदर Surgery अहवाल व बिल मंजूरीकरीता समाज विकास विभाग, म.न.पा यांचेकडे पाठविण्यात येईल व मंजूरी झाल्यानंतर समाज विकास विभाग, म.न.पा. यांचेव्दारे संबंधित अनुदान रुग्णालयाच्या खात्यामध्ये टाकण्यात येईल.

८. इनपॅनल रुग्णालयास CIS बाबतचे काम करणे बंद करायचे असल्यास एक महीन्याचे आगाऊ नोटीस देणे आवश्यक राहील.

९. महाराष्ट्र शासन किंवा केंद्र सरकार यांच्या मार्गदर्शन सुचनेनुसार MOU मध्ये बदल करण्याचे अधिकार मनपा आरोग्य विभागस राहील.

१०. मनपा आरोग्य विभाग व इनपॅनल रुग्णालय यांचात वाद निर्माण झाल्यास निपटारा करण्याचे अधिकार मा. अति. आयुक्त यांचे कडे राहतील.

११. रुग्णांना खालील आवश्यक कागदपत्रे आरोग्य विभागात जमा करावे लागेल.

a) जन्माचा दाखला

b) आधार कार्ड

c) दिव्यागांचे प्रमाणपत्र

d) लाभार्थी हा नागपूर महानगरपालिका क्षेत्रातील रहिवासी असावा.

e) Temporal Bone (HRCT)

f) Inner ear MRI
g) PTA(Pure Tone Audiometry) or VRA(Visual reinforcement Audiometry) Report
h) OAE (Otoacoustic Emmission) Report
i) Speech Language Assessment Report
j) Aided Audiogram Report (Left Ear)
k) Aided Audiogram Report (Right Ear)
l) BERA Test
m) RBSK मार्फत Referral
n) HABR Report

१२. मनपा आरोग्य विभाग व इनपॅनल रुग्णालय येथिल सभासदांच्या समितीव्दारे CIS कामाचे त्रैमासीक मुल्यमापन व आढावा घेण्यात येईल.

नागपूर महानगरपालिका अंतर्गत Cochlear Implant Surgery उपलब्ध करून देण्याकरीता नागपूर शहरातील कर्णबधिर बाळांकरीता सर्व सोई-सुविधायुक्त केंद्र CIS रुग्णालये खालीलप्रमाणे आहे-

१. इंदिरा गांधी शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय नागपूर
२. शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय नागपूर
३. एन.के.पी.साळवे इन्स्टीट्युट ऑफ मेडिकल साइन्सेस ॲन्ड रिसर्च सेंटर ॲन्ड लता मंगेशकर हॉस्पीटल, डिगडोह हिल्स, हिंगणा रोड, नागपूर
४. नेल्सन हॉस्पीटल, धंतोली, नागपूर
५. शालिनी ताई मेघे हॉस्पीटल ॲन्ड रिसर्च इन्स्टीट्युट हिंगणा, नागपूर
६. निती क्लिनिक प्रायव्हेट लिमिटेड रामदासपेठ, नागपूर
७. किम्स-किंग्स्वे हॉस्पीटल, नागपूर

सदर्हु खर्च समाज विकास विभागाच्या “दिव्यांगासाठी राखीव”या व्यय शिर्ष अंतर्गत पदशिर्ष क्र.A२७३०१३४२३०२ मधून करण्यात येईल.

पारीत ठराव

ठराव क्रमांक :- 132/**मनपा/प्रशासक** **दिनांक** :- 19/02/2025

महाराष्ट्र शासन नगरविकास विभागाकडील शासन आदेश क्रमांक एमसीओ-२०२०/प्र.क्र. ७१ (भाग-२) /नवि-१४ दिनांक ०३/०३/२०२२ अन्वये महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील तरतुदी व विशेषत: कलम ४५२ अ च्या (१ अ) व (१ब) मधील तरतूदीनुसार दिनांक ०४-०३-२०२२ अन्वये मला प्राप्त झालेल्या अधिकारानुसार वैद्यकिय आरोग्य अधिकारी, आरोग्य विभाग, यांनी वरील प्रमाणे प्रस्तावीत केल्यानुसार मा. आयुक्त, नागपूर महानगरपालिका यांच्या निर्देशान्वये नागपूर शहरातील जन्मता: श्रवणदोष असलेले बालकांना Cochlear Implant Surgery उपलब्ध करून देण्याकरीता खालीलप्रमाणे अटी व शर्ती नमूद आहे-

अ. पात्रता-

१. CIS चा लाभार्थी हा म.न.पा. हद्दीतील राहणे आवश्यक आहे.

२. सदर योजनेचा लाभ २ ते ५ वर्ष वयोगटातील बालकांना लागू राहील.

ब.स्विकृत कार्यप्रणाली-

१. CIS सर्व बालकांची तपासणी व नाव नोंदणी RBSK कार्यक्रम अंतर्गत झाली की नाही याची सहनिशा करुन पात्र लाभार्थी RBSK च्या मार्गदर्शक सूचनानुसार निवड करण्यात येईल.

१. CIS करीता प्राप्त लाभार्थी फक्त RBSK किंवा मनपा या पैकी एका योजनेतून लाभ घेत आहे याची खात्री करण्यात येईल.

२. RBSK अंतर्गत CIS करीता नोंद झालेल्या लाभार्थांना CIS चा लाभ मिळाला नाही अश्या लाभार्थांना मनपा CIS योजनेच्या निकषानूसार लाभ देण्यात येईल.

३. CIS च्या लाभार्थांना मनपा तर्फे प्रति लाभार्थी ६ लक्ष रूपये देण्याचे प्रस्तावीत आहे. (ठराव क्र.२४१/दिनांक २/३/२०२२ सा.वि.वि.) CIS करीता Pre operative तपासणीचा खर्च रुग्ण करेल.

४. इंदिरा गांधी शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय तसेच शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय या संस्थेला Cochlear Implant शस्त्रक्रियेसाठी म.न.पा. तर्फे प्रति लाभार्थी रु.४४३१००/- आर.सी. नुसार Cochlear Implant with speech processor साठी देण्यात येईल व थेरेपी अॅन्ड मॅपींग साठी रु.१,१२,५००/- अडीच वर्षाकरीता देण्यात येईल व Consumables करीता रु.१०,०००/- देण्यात येतील. Cochlear Implant, थेरॅपी आणि मॅपींग व Consumables चे देयक सादर करावीत. यामध्ये सर्जन शुल्क, अनेस्थेसिया तसेच OT व रुग्णालयाचे शुल्क आकारण्यात येवू नये. याबाबत खर्चाची मर्यादा रु.०६ लक्ष च्या आत असावी. त्याबाबत सर्व देयके लिखीत स्वरुपात आरोग्य विभाग(औषधी), म.न.पा., नागपूर येथे शस्त्रक्रिया झाल्यावर त्वरीत जमा करावे.

५. CIS च्या लाभार्थाना RBSK अंतर्गत ६ लक्ष पेक्षा कमी अनूदान मंजूर होत असेल अशा लाभार्थांना अनुदानाचे फरक देता येणार नाही.

६. रुग्णालयंनी RBSK मार्फत संदर्भीत CIS लाभार्थी यांचा अर्ज MOH कडे सादर करणे. या लाभार्थीच्या पडताळणी समितीकडून पुढील १५ दिवसामध्ये तपासणी केल्या जाईल. पात्र असल्यास MOH कडून शस्त्रक्रियेकरीता पत्राव्दारे मंजूरी देण्यात येईल. सदर बालकाला शस्त्रक्रियेसाठी वैद्यकिय दृष्टया पात्र आहे अथवा नाही याची पडताळणी खालील समितीव्दारे करण्यात येईल.

1. वैद्यकिय आरोग्य अधिकारी - अध्यक्ष
2. अति. वैद्यकिय आरोग्य अधिकारी -सदस्य
3. विभाग प्रमूख ENT Dept. (IGMC)/त्यांचे - प्रतिनीधी सदस्य
4. नाक, कान घता तज्ञ (NMC Napgur) - सदस्य
५. Audiologist/ Speech Therapist - सदस्य
६. DPS/RBSK Cordinator - सदस्य

८. CIS साठी लाभार्थी ज्या दवाखान्यातून संदर्भीत झाला आहे त्याच दवाखान्यात CIS साठी पाठविला जाईल. तथापि रुग्णांचा समंती व प्राधान्य यानुसार अंतिम निर्णय घेण्यात येईल.

ड.रुग्णालयाची जबाबदारी-

१. CIS करीता मंजूर अनुदानामध्ये रुग्णांचे २.५ वर्षापर्यंत स्पिचथेरपी व मॅपींग सेवा देण्याची जबाबदारी संबंधीत दवाखान्याची राहील.

२. CIS ऑपरेशन करणाऱ्या रुग्णालयांनी रुग्णास व त्याच्या एका नातेवाईकाचा जाणे येण्याचा खर्च वहन करावा.

३. CIS ऑपरेशन करणाऱ्या रुग्णालयांनी रुग्णास व त्याच्या एका नातेवाईकाचा भरती असतांना जेवणाचा खर्च वहन करावा.

४. CIS करणाऱ्या रुग्णालयांची रुग्णास CIS जोखिम, फायदे व परिणाम याबाबत समुपनदेशन करण्याची जबाबदारी राहील.

५. CIS दरम्यान व त्यानंतर उद्भ्वलेल्या सगळया गुंतागुंतीचे निराकरण यासाठी संबंधित संस्थाची संपूर्ण जबाबदारी राहील.

६. CIS नाम निर्देशीत रुग्णालये रुग्णांना अधिकचे आर्थिक सहाय्य बाबत मागणी करणार नाही.

७. CIS ऑपरेशन करणाऱ्या रुग्णालयांनी ऑपरेशन झाल्यानंतर सगळया कागदपत्रांची शहानिशा करुन बिल MOH कडे पाठवावे व त्यानंतर MOH कडून सदर Surgery अहवाल व बिल मंजूरीकरीता समाज विकास विभाग, म.न.पा यांचेकडे पाठविण्यात येईल व मंजूरी झाल्यानंतर समाज विकास विभाग, म.न.पा. यांचेव्दारे संबंधित अनुदान रुग्णालयाच्या खात्यामध्ये टाकण्यात येईल.

८. इनपॅनल रुग्णालयास CIS बाबतचे काम करणे बंद करायचे असल्यास एक महीन्याचे आगाऊ नोटीस देणे आवश्यक राहील.

९. महाराष्ट्र शासन किंवा केंद्र सरकार यांच्या मार्गदर्शन सुचनेनुसार MOU मध्ये बदल करण्याचे अधिकार मनपा आरोग्य विभागस राहील.

१०. मनपा आरोग्य विभाग व इनपॅनल रुग्णालय यांचात वाद निर्माण झाल्यास निपटारा करण्याचे अधिकार मा. अति. आयुक्त यांचे कडे राहतील.

११. रुग्णांना खालील आवश्यक कागदपत्रे आरोग्य विभागात जमा करावे लागेल.

a) जन्माचा दाखला
b) आधार कार्ड
c) दिव्यागांचे प्रमाणपत्र
d) लाभार्थी हा नागपूर महानगरपालिका क्षेत्रातील रहिवासी असावा.
e) Temporal Bone (HRCT)
f) Inner ear MRI
g) PTA(Pure Tone Audiometry) or VRA(Visual reinforcement Audiometry) Report
h) OAE (Otoacoustic Emmission) Report
i) Speech Language Assessment Report
j) Aided Audiogram Report (Left Ear)
k) Aided Audiogram Report (Right Ear)
l) BERA Test
m) RBSK मार्फत Referral
n) HABR Report

१२. मनपा आरोग्य विभाग व इनपॅनल रुग्णालय येथिल सभासदांच्या समितीव्दारे CIS कामाचे त्रैमासीक मुल्यमापन व आढावा घेण्यात येईल.

नागपूर महानगरपालिका अंतर्गत Cochlear Implant Surgery उपलब्ध करून देण्याकरीता नागपूर शहरातील कर्णबधिर बाळांकरीता सर्व सोई-सुविधायुक्त केंद्र CIS रुग्णालये खालीलप्रमाणे आहे-

१. इंदिरा गांधी शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय नागपूर
२. शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय व रुग्णालय नागपूर
३. एन.के.पी.साळवे इन्स्टीट्युट ऑफ मेडिकल साइन्सेस अॅन्ड रिसर्च सेंटर अॅन्ड लता मंगेशकर हॉस्पीटल, डिगडोह हिल्स, हिंगणा रोड, नागपूर
४. नेल्सन हॉस्पीटल, धंतोली, नागपूर
५. शालिनी ताई मेघे हॉस्पीटल अॅन्ड रिसर्च इन्स्टीट्युट हिंगणा, नागपूर
६. निती क्लिनिक प्रायव्हेट लिमिटेड रामदासपेठ, नागपूर
७. किम्स-किंग्स्वे हॉस्पीटल, नागपूर

सदर्हु खर्च समाज विकास विभागाच्या “दिव्यांगासाठी राखीव”या व्यय शिर्ष अंतर्गत पदशिर्ष क्र.A२७३०१३४२३०२ मधून करण्याच्या प्रस्तावास मा. प्रशासक यांनी मंजुरी प्रदान केली.